

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	11.1-2MAT-D1.1.03-POW	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
	angielskim	Pedagogy of Care and Uprbringing

1.USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne / studia niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WPiA, IES
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Tadeusz Dyrda
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Tadeusz Dyrda
1.9. Kontakt	dyrda.tadeusz@gmail.com

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	Język polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	
2.5. Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych

2.FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

1.1. Formy zajęć	Wykład - 10 godz., ćwiczenia audytoryjne – 15 godz.	
1.2. Sposób realizacji zajęć	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
1.3. Sposób zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną (wykład: ćwiczenia)	
1.4. Metody dydaktyczne	wykład – wykład konwersatoryjny, ćwiczenia – pogadanka, referat, meta- plan, dyskusja wielokrotna /grupowa/,	
1.5. Wykaz literatury	Literatura podstawowa	Badora S., Z zagadnień pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej. Tarnobrzeg, 2009 Wyd. 2. Kelm J., Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa, 2000. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku. Dz. u. z 1991 r. Nr 120, poz. 526
	Literatura uzupełniająca	Andrzejewski., Prawna ochrona rodziny. Warszawa, 1998. / i nst./ Matyjas B., Dzieciństwo w kryzysie. Etiologia zjawiska. Warszawa, 2008. Pyrzyk I., Prekursorzy pedagogiki opiekuńczej. Toruń, 1998.

4.CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

1.6. Cele przedmiotu

Wiedza;

C.1. Zainteresowanie studentów wiedzą z zakresu podstawowych zagadnień pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej.

Umiejętności;

C.2. Wdrożenie studentów do krytycznego traktowania wiedzy pedagogicznej oraz do rozumienia jej znaczenia w odniesieniu do praktyki w dziedzinie opieki nad dziećmi.

Kompetencje społeczne

C.3. Rozwijanie u studentów zdolności do dokształcania się i doskonalenia swoich nauczycielskich kompetencji oraz zdolności do profesjonalnej refleksji nad etycznymi kontekstami swojej działalności.

1.7. Treści programowe

Wykład / 10 godzin /

Opieka i opieka nad dzieckiem. Opieka jako kwestia społeczna i socjalna. Opieka nad dzieckiem: opieka naturalna, opieka społeczna, opieka jako kwestia etyczno-moralna, opieka kulturowa. Podstawowe problemy w opiece nad dzieckiem.

Odpowiedzialność rodziców w opiece nad dzieckiem. Władza rodzicielska – treści władzy rodzicielskiej. Podstawowe problemy w wypełnianiu treści władzy rodzicielskiej – zagrożenia dzieciństwa. Kwestie ograniczeń i pozbawiania władzy rodzicielskiej.

Sieroctwo naturalne i społeczne. Skutki sieroctwa dla rozwoju dzieci. Zjawisko euro- sieroctwa. Zastępcze formy opieki nad dziećmi. Rodziny zastępcze – rodzaje i funkcje. Rodziny adopcyjne – rodzaje i warunki funkcjonowania. Placówki opiekuńczo wychowawcze z ciągłą opieką nad dziećmi. Placówki wspierające opiekę nad dziećmi w środowisku otwartym.

Opieka nad dzieckiem w szkole. Funkcja opiekuńcza szkoły na tle innych funkcji. Wsparcie socjalne dla dzieci w szkole. Pomoc pedagogiczno- psychologiczna w szkole – zadania, znaczenie. Kwestie zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci.

Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Świat specjalnych potrzeb edukacyjnych – problemy z nauką i wspomaganie. Dzieci chore – przewlekłe i nieuleczalnie chore. Edukacja domowa dzieci. Edukacja dzieci na oddziałach szpitalnych.

Ćwiczenia audytoryjne / 15 godz. /

Różnorodność ujęć kwestii opieki nad dzieckiem. Pedagogika opiekuńcza jako kierunek pedagogiki społecznej – podstawowe koncepcje . Humanistyczne podejście do kwestii opieki. Opieka jako kategoria pomocy. Opieka jako kompensacja.

Społeczne środowisko wychowawcze i jego znaczenie w rozwoju dziecka. Rodzaje środowisk wychowawczych – procesy opieki, socjalizacji i wychowania. Rodzina jako podstawowe środowisko wychowawcze – funkcje, typy rodzin, modelowanie wychowawcze w rodzinie. Zdrowa rodzina.

Władza rodzicielska – prawa rodzicielskie. Dysfunkcje, dewiacje, patologie – zagrożenia dzieciństwa w rodzinie, negatywna socjalizacja. Sieroctwo naturalne i społeczne. Dzieci opuszczone i wykorzystywane, euro- sieroctwo.

Prekursorzy pomocy i opieki dla dziecka w Polsce. Koncepcja opieki J. Korczaka (założenia koncepcji, postawy opiekuna – wychowawcy). Praktyka opieki nad dzieckiem w rodzinie według K. Jeżewskiego Opieka nad dzieckiem w ujęciu Cz. Babickiego (koncepcja opieki nad dzieckiem, realizacja przedsięwzięć opiekuńczych w praktyce.

Formy opieki nad dzieckiem w Polsce. Rodziny adopcyjne. Rodziny zastępcze. Interwencyjne placówki opiekuńcze – pogotowie opiekuńcze. Świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci. Rodzinne domy dziecka. Wioska dziecięca jako instytucjonalna forma opieki rodzinnej. Domy dziecka - placówki socjalizacyjne.

Opieka – systemy opiekuńcze w wybranych krajach UE. System opiekuńczy w Szwecji. Opieka nad dziećmi i młodzieżą w Niemczech. System opieki nad dzieckiem we Francji.

Tendencje i problemy w opiece nad dzieckiem w skali globalnej. Cele i zadania w opiece nad dzieckiem w świetle Konwencji o Prawach Dziecka. Problemy przemocy wobec dzieci, wykorzystywania dzieci, dzieci w sytuacji wojny i migracji.

4.3 Przedmiotowe efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie efektów kształcenia	
		dla kierunku	dla obszaru
	w zakresie WIEDZY:		
W01	Posiada wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych.	NAU2/3_W01	
W02	Posiada wiedzę na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących.	NAU2/3_W05	
	w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji.	NAU2/3_U02	
	w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka.	NAU2/3_K04	

4.4 Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia dla każdej formy zajęć

	na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
w.	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu, weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu, weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 61% do 70% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu z, weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 71% do 80% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu, weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 81% do 90% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu, weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty z zakresu wykładu, rezultatu na poziomie od 91% do 100% punktów

Ćw.	Obecność na co najmniej 13 godzinach ćwiczeń oraz zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów	Obecność na co najmniej 13 godzinach ćwiczeń oraz zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 61% do 70% punktów	Obecność na co najmniej 13 godzinach ćwiczeń oraz zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 71% do 80% punktów	Obecność na co najmniej 13 godzinach ćwiczeń oraz zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 81% do 90% punktów	Obecność na co najmniej 13 godzinach ćwiczeń oraz zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 91 do 100% punktów
-----	---	---	---	---	---

4.5 Metody oceny dla każdej formy zajęć							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne ¹
			X		X		

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/		
<i>Udział w wykładach</i>		
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach... itd.</i>		
<i>Udział w konsultacjach</i>		
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym itp.</i>		
<i>Inne</i>		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/		
<i>Przygotowanie do wykładu</i>		
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.</i>		
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</i>		
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej</i>		
<i>Przygotowanie hasła do wikipedii</i>		
<i>Inne</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN		
PUNKTY ECTS za przedmiot		

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....